

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ।
 ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ.
 ਸਾਲਿਗ ਰਾਮ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।
 ਬਨਾਮ

ਮੁਨਸ਼ੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਜਵਾਬਦਾਰ

195

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 29 ਆਫ 1953

ਕਸੂਟਮ (ਪੰਜਾਬ)—ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ-ਗੋਦ ਲੈਣਾ July, 5th
 —ਕੀ ਰੈਟੀਗਨਜ਼ ਡਾਇਜੇਸਟ ਆਫ ਕਸਟੋ ਮੈਰੀ ਲਾਅ ਦਾ ਪੈਰਾ 48 ਜਾਂ ਜ਼ਿਲਾ
 ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ, 1940 ਦਾ ਸਵਾਲ 87 ਲਾਗੂ —ਰਿਵਾਜ-iA ms ਆਫ 1865,
 1911-12 ਅਤੇ ਡਿਸਕਸ 11 sed.

(1) 1952 SCR 583

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1865 ਅਤੇ 1911-12 ਦੇ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮਜ਼ ਵਿਚ ਦਰਜ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਚ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 1911-12 ਦੇ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ ਦੇ ਸੰਕਲਨ ਵੇਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਅਤੇ ਖੱਤਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। 1940 ਦਾ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ ਉਸ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਸਟਮ ਦਾ ਸਹੀ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੈਟੀਗਨ ਦੇ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਦੇ ਡਾਇਜੈਸਟ ਦਾ ਪੈਰਾ 48 ਕਸਟਮ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕੇਬਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

21 ਮਈ, 1953 ਦੀ ਮਿਤੀ 21 ਮਈ, 1953 ਨੂੰ ਸਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸੀਮਾਨ ਸੋਨੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਅਪੀਲ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਮਿਤੀ 14 ਜੂਨ, 1951 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਤਰਨਤਾਰਨ, ਮਿਤੀ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦੋ ਦੋ ਲਈ ਸਾਝੇ ਅਹੁਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਲੁਈ ਇਕ ਫਰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ, ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 1028, 1270, 1478, 1535, 1543, 1843, 1852 ਵਿਚ ਅਧੂਰਾ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ, 2080 ਅਤੇ 411 ਵਿਚ ਇਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਸਾਝੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ 600 ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 977, 978, 979, 1058 ਮਿ: ਲੇਹੰਡਾ ਅਤੇ 1058 ਮਿ: ਚੜਦਾ ਦੇ ਅਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਖਰਚੇ ਸਮੇਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਡਾਂਟਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਅਗੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ (1) ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ.

ਐਕਸ (1) ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। 600 ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ, ਵਾਈਪੀ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਪੀਸੀ ਜੈਨ।

AN ਗਰੇਵਰ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ. ਇਹ ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਜੇ* ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਜੋ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ- ਪ੍ਰੀਤਮ। ਸਿੰਘ।

ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਤਰਨਤਾਰਨ, ਸਾਲਿਗ ਰਾਮ ਵਿੱਚ ਮੁਨਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਿਆ। ਮੁਦਈ, ਸਾਲਿਗ ਰਾਮ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਨੰ. (1) ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

v.
ਮੁਨਸ਼ੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਪਥਰ
ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ,
ਜੇ.

ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਸਰਹਾਲੀ ਖੁਰਦ, ਤਹਿਸੀਲ ਤਰਨਤਾਰਨ ਤੋਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੰਸ਼-ਸਾਰਣੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

ਹਰਨਾਨ			
5			
ਜੈ ਦਇਆਲ ਮਾਘਿ	ਲਾਰੀ	ਕਰੋਟ ਆਈ	
ਮਰ ਗਿਆ	I	ਗੋਬਿੰਦ	
ਨਾਨਕ ਚੰਦ ਬਿਨਾ	ਅਟਾ II	ਸੰਤੂ ਦੀ ਮੌਤ 18	
ਅੰਕ	1 ਤੇ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ	ਅਗਸਤ 1949 ਨੂੰ	
4 ਅਪ੍ਰੈਲ 1939	> ਮੁਨਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗੋਦ	ਘੱਟ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਤੋਂ	
ਲਿਆ	ਰਾਮ ਪੁੱਤਰ ਸ	ਬਿਨਾਂ ਹੋ ਗਈ	
ਮੈਂ	ਹੰਸ ਰਾਜ 29 ਨੂੰ		
	ਨਵੰਬਰ 1918		
ਸਾਲਿਗ)		
ਰਾਮ ਬਚਾਅ	ਹੁਰਸ ਰਾਜ ਦੀ		
ਪੱਖ ਨੰ.(1)	ਮੌਤ 8 ਜੁਲਾਈ		
	1920 ਨੂੰ ਹੋਈ		
	ਮੁਨਸ਼ੀ ਰਾਮ		
	ਮੁਦਈ		

ਮੁਨਸ਼ੀ ਰਾਮ, ਮੁਦਈ, ਹੰਸ ਰਾਜ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪੁੱਤਰ, ਲਾਘੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਅੱਟਾ ਨੇ 29 ਨਵੰਬਰ 1918 ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗੋਦ ਲਿਆ ਸੀ। ਹੰਸ ਰਾਜ 8 ਜੁਲਾਈ 1920 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਨਕ ਚੰਦ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਿਆ, ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 19 ਸਾਲ ਬਚਿਆ। ਗੋਬਿੰਦ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸੰਤੂ ਦੀ 18 ਅਗਸਤ 1949 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰਨਨ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜੋ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਸਨ, ਹੁਣ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ ਮੁਨਸ਼ੀ ਰਾਮ, ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਸਾਲਿਗ।

ਸਾਲਿਗ ਰਾਮ ਰਾਮ, ਬਚਾਓ ਨੰ: (੧)। ਮੁਨਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਛੱਡਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ "V D ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ

ਅਤੇ ਹੋਰ ^{o y} ਸੰਤੁ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਾਨਕ ਚੰਦ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਿਗ ਰਾਮ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. (1) ਦੇ ਨਾਲ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ। ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ। ਸਾਲਿਗ ਰਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਜੇ-ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੀ ਉਠਾਏ ਜੋ ਹੁਣ ਢੁਕਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਆਮ ਹੈ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਨ। ਰੈਟੀਗਨਜ਼ ਡਾਇਜੈਸਟ ਆਫ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਦੇ ਪੈਰਾ 48 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਉਦਾਹਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪੈਰਾ 48 ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ। ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਲਿਗ ਰਾਮ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਖੋਜ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ, ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਮਿਤੀ 21 ਮਈ 1953 ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। 5

ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ * ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਪੈਰਾ 48 ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਰਿਵਾਜ- ਮੈਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਹਾਂ।

ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ। ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪੈਰਾ 48 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ 1865. 1911-12 ਅਤੇ 1940 ਵਿੱਚ ਸੰਕਲਿਤ ਕੀਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। - ਮੈਂ ਇਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਹਾਂ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੋਦ ਲਏ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ ਅਤੇ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿ ਇੱਕ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਸ਼.

ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ ਟਰਾਈ ਮੁਦਈ ਸੰਤੁ ਨੂੰ ਅੱਟਾ ਦੇ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਨਾਨਕ ਚੰਦ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ- ਸਾਲਿਗ ਰਾਮ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. (1)।

Salig Kam.

Munsm Kam
and other#

ਹੁਣ ਰੈਟੀਗਨ ਦੇ ਡਾਇਜੈਸਟ o* ਖਿਸਨ TCaw^ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਦਾ ਪੈਰਾ 48 ਕਸਟਮ ਦੇ ਆਮ

ਨਿਯਮ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਰਿਵਾਜੀ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਪੁੱਤਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ ਲਈ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲੇ ਦਾ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ, 1865 ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 15 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਸੰਕਲਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-

"ਇੱਕ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਵਾਜ ਦਾ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 17 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਪੁੱਤਰ ਕੁਦਰਤੀ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲੇ ਲਈ ਰਿਵਾਇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਕੋਡ ਦੇ ਸੰਕਲਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ *ਮੱਜਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਛੇ ਹੋਰ* ਬਨਾਮ ਰਾਮ *ਸਿੰਘ* (1), ਕਿ ਇੱਕ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ 'ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਰਿਵਾਜ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਸੀ ਕਿ 1865 ਦੇ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਦੇ ਮੈਨੂਅਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 15, 16 ਅਤੇ 17 ਦੇ ਜਵਾਬ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਪੈਰੇ 48 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਸਟਮ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਵਾਜ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝੇ ਗਏ ਸਨ। ਮਿਸਟਰ ਕਰੈਕ ਦੁਆਰਾ 1911-12 ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ 89 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਵਾਬ ਹੇਠਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1865 ਵਿੱਚ, ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਅਤੇ ਖੱਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਸਾਰੇ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਪੁੱਤਰ ਛੱਡੇ ਬਿਨਾਂ ਮਰ ਜਾਵੇ।

ਸਾਲਿਗ ਰਾਮ
v.
Munshi Ram
and others

ਹੋਰ ਪੁੱਤਰ। ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ ਸਾਬਕਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ
ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ, ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪਿਤਾ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ,
ਅਤੇ ਅਟਾਰੀ ਦੇ ਸਿੱਧੂ ਜਾਟਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੰਕਲਪ

Bishan Narain.

*s Quoted.

J. ਇਹ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ 1911-12 ਵਿੱਚ ਇਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਅਤੇ ਖੱਤਰੀਆਂ ਨੇ
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 89 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਰਿਵਾਜ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ *ਜਗਤ ਸਿੰਘ* ਆਦਿ ਬਨਾਮ *ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ*
(1) ਅਬਦੁਲ ਕਾਦਿਰ ਕੋਲ ਸੀ। ਜੇ.-

“ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਇਸ ਖਾਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ, ਏਪੀ ਪੈਲੈਂਟਸ
ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੈਨੂਅਲ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰੈਟੀਗਨ ਦੇ
ਅਨੁਛੇਦ 38 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਿੰਨ
ਹੈ। ਡਾਇਜੈਸਟ, ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ
ਕੁਦਰਤੀ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਲਈ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ
ਹੈ, ਜਦੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੁਦਰਤੀ ਭਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ
ਲਈ ਧਾਰਾ 48 ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵਧੇਰੇ
ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

ਅਤੇ ਸਰ ਸ਼ਾਦੀ ਲਾਲ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ
ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਵਾਰਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ
ਉਸਦੇ ਸੰਪਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਤਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ,
ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ: -

"ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤ ਵਾਰਸ ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ
ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ
ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਂਦਾ।"

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 1865 ਅਤੇ 1911-12 ਦੇ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਦੇ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ
ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 1930 ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ
ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਂਦਾ।

(1) ਆਈਯੂਐਲ 11 ਲਾਹ, 615 -

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲੇ ਦਾ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ 1940 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 87 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਵਾਬ ਸੀ-
 Salig Ram
 v.
 Munshi Ram
 and others

“ਇੱਕ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪਿਤਾ ਤੋਂ। ਜੇਕਰ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹੋਰ ਪੁੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਉਹ ਜੇ-ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਵਾਰਸ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਪਰ ਆਪਣੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਰਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 88 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ *ਤੋਜੂ ਉਰਫ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਆੜੂਤ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ* (1) ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਵਾਇਤੀ ਰਸਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਨੂਅਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਇੱਕ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਸੰਪੰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਰੈਟੀਗਨਜ਼ ਡਾਇਜੈਸਟ ਆਫ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਦੇ ਪੈਰਾ 49 ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ-

“ਨਾ ਹੀ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਵਾਰਸ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੋਲਾ ਟੈਰਲ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਰਸਮੀ ਗੋਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿੱਜੀ।”

ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 49 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਇਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਪ੍ਰਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰਾ 48 ਲਾਗੂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਪੈਰੇ ਇਕੱਠੇ ਖੜ੍ਹੇ ਜਾਂ ਡਿੱਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪੈਰਾ 49 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੈਰਾ ਗੁਾਫ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ

(1) 1953 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 445

ਸਾਲਿਗ ਰਾਮ 48 ਲਾਗੂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਰੂ ਸ਼ਾਦੀ ਲਾਲ, ਚੀਫ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਸਟਿਸ, ਜ਼ਰਗੁਤ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਮੁਨਸ਼ੀ ਰਾਮ ਹਵਾਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।., (1)-
ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ।

J'

“ਇੱਕ ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, con

ਉਸ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਮ ਨਿਯਮ 'ਤੇ ਕਲਮਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਪਵਾਦ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਮ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤ ਵਾਰਸ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਟੋਰ ਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਰਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦਾ ਨਿਯਮ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤ ਵਾਰਸ, ਜੋ ਨਿਯੁਕਤੀਕਰਤਾ ਦੇ ਸੰਪੱਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ, ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਭਰਾ ਮਿਲੇ ਹਨ।*

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰਵਾਇਤੀ ਰਸਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰੰਪਰਾਗਤ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੈ।

(1) ILR II Uh. 615

ਪ੍ਰਾਂਤ, ਅਤੇ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਉਸਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਲਿਗ ਰਾਮ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ /

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿਵਾਇਤੀ ਮੁਨਸ਼ੀ ਰਾਮ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ: -

Salig Ram
v.
Munshi Ram
and others

Bishan
Narain

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ,

- (1) ਜੁਗ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜੋਤ ਰਾਮ (1) ਜੇ ਕਮਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ;
- (2) ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮ ਬਨਾਮ ਮੋਤੀ ਰਾਮ (2)। ਗੁੜਗਾਉਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ;
- (3) ਸ਼ਿਓ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੋਮਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (3), ਹਿਸਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ;
- (4) ਸਭਾ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪਿਆਰਾ ਲਾਲ (4), ਰੋਹਤਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ;
- (5) ਅਬਦੁਰ ਰਹਿਮਾਨ ਖਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (5), ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ; ਅਤੇ
- (6) ਮਿਲਖੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਦਾਸ ਹੁਲਸਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਹੋਰ (6), ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 1865 ਦੇ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਅਮ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ, ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। *ਮੱਜਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਿੰਘ* (7) ਵਿੱਚ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਆਮ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਂਦਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 1930 ਵਿੱਚ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ *ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ* (8) ਵਿੱਚ, 1865 ਅਤੇ 1911-12 ਦੇ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਦੇ ਦੋ ਮੈਨੂਅਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਜਟਿਗਨਜ਼ ਡਾਇਜੈਸਟ ਆਫ ਕਸਟਮਰੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 48 ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ। ਕਾਨੂੰਨ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 1911-12 ਵਿੱਚ

- (1) ILR, 11 Lah. 624
- (2) ਏਆਈਆਰ, 1939 ਲਾਹ. 196
- (3) ਏਆਈਆਰ, 1934 ਲਾਹ, 405
- (4) ILR 11 Lah. 381
- (5) 1949 PLR 119
- (6) B3 PLR, 1914
- (7) 43 ਪੀਆਰ 1879
- (8) ILR, 11 Lah, 615

ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਅਮ ਦੇ ਸੰਕਲਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਅਤੇ ਖੱਤਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ 1940 ਦੇ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਅਮ ਦੀ ਮੈਨੂਅਲ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ 87 ਦੇ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ *ਮੱਜਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਿੰਘ* (1), ਅਤੇ *ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ* (2), ਉਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਵਜੋਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 1911-12 ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਅਮ ਦੇ ਸੰਕਲਨ ਸਮੇਂ ਇਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਵਾਜ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ

ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ 1940 ਦੇ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਐਮ ਦੇ ਸੰਕਲਨ ਸਮੇਂ। ਦੋ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਵਾਲ 87 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ 1940 ਦਾ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਐਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਕਸਟਮ ਪ੍ਰੀ ਵੈਲੈਂਟ ਦਾ ਸਹੀ ਵਰਣਨ ਨਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਰੈਟੀਗਨ ਦੇ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਦੇ ਡਾਇਜੈਸਟ ਦਾ ਪੈਰਾ 48 ਇਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਸਟਮ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ *ਤੇਜ਼ੁ ਉਰਫ਼ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ* ਬਨਾਮ *ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ* (3) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 1865, 1911-12 ਅਤੇ 1940 ਦੇ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਦਰਜ ਜਵਾਬਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ।, ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮਜ਼ ਨੂੰ ਰੈਟਲਗਨ ਦੇ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਦੇ ਡਾਇਜੈਸਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 49 ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਰਿਵਾਜ ਦਾ ਸਹੀ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਪਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਰੈਟੀਗਨਜ਼ ਡਾਇਜੈਸਟ ਆਫ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਦਾ ਪੈਰਾ 49 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੈਰਾ 48 ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। . ਪੈਰਾ 48 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪੈਰਾ 49 ਦੀ ਗੈਰ-ਲਾਗੂਤਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਅਸਮਾਨਤਾਯੋਗ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਪਣਾਇਆ ਦਾ ਵਿਚਾਰ

4

(1) 43 ਪੀ ਆਰ 1979

(2) I.L.R. II UL. 615
1953 PLR 445

(3)

ਦੋਨਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਕੁਲੀਗ ਰਾਮ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁੱਲਾ *ਬਨਾਮ* ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਧਾਰਾ 486 ਵਿੱਚ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ- ਮੁਨਸ਼ੀ ਰਾਮ

“ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਿਸਨ ਨਰਾਇਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ '*ਦਵਯ-ਮੁਸ਼ਯਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।*' ”

ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ, ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

“ਇੱਕ *ਦਿਵਯਮੁਸ਼ਯਨ* ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰਾਸਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।”

ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਚਰਚਾ ਮੇਨ ਦੇ ਟਰੀਟਿਸ ਆਨ ਹਿੰਦੂ ਲਾਅ, 1950, ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 268 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-

ਦਵਯਮੁਸ਼ਯਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗੋਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਪੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਗੋਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਪੁੱਤਰ ਇੱਕ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪੋਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਤੋਂ ਇੰਨਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ¹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਰੈਟੀਗਨਜ਼ ਡਾਇਜੈਸਟ ਆਫ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਦਾ ਪੈਰਾ 48 ਇਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜਾਂ ਨੇ **ਤੇਜੁ** ਉਰਫ **ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ** ਬਨਾਮ **ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ** (1) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਸਾਲਿਗ ਰਾਮ ਜੀ ਐਮ. ਜੇ. ਜਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸਤਿਹਾਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਮੁਨਸ਼ੀ 'ਰਾਮ' ਜਾਂ $a \wedge n \wedge g \wedge an$ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਈਸਰ ਸਿੰਘ (2), ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ $\wedge \wedge * s$ Poss $\wedge \wedge e$ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ। ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਕਸਟਮ ਜੇ* ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (3), ਸਮਾਨ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ 1879 ਤੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਤੇਜੁ ਉਰਫ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਮੱਦਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਦੋਸ਼ੀ.

ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹੰਸ ਰਾਜ ਨਾਨਕ ਚੰਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ। ਮੁਨਸ਼ੀ ਰਾਮ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਨਾਨਕ ਚੰਦ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੁਨਰ-ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਮੁਨਸ਼ੀ ਰਾਮ ਹੰਸ ਰਾਜ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਨਕ ਚੰਦ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਜੇ ਨਾਨਕ ਚੰਦ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ।

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਨੀ, ਜੇ., ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਾਮਲ ਬਿੰਦੂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

Bhandari ਭੰਡਾਰੀ, ਮੁੱਖ ਜੱਜ-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ